សម្លេងខ្មែរនៅបរទេស

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិត ហុក-សាវណ្ណ
ក្រោមប្រធានបទ អត្ថន័យបុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ

www.hoksavann.org

ថ្ងៃទី៣១ មីនា ២០១៣

បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរតែងធ្វើនៅថ្ងៃទី១៣ ខែមេសា រៀងរាល់ឆ្នាំ តែយូរៗមានធ្វើនៅថ្ងៃទី ១៤ ខែមេសាម្តង ។ ពេលវេលានៃការកំណត់ចូលឆ្នាំនេះ គឺកំណត់ទៅតាមក្បួនហោរាសាស្រ្ត ដែលចេញផ្សាយជាផ្លូវការពីព្រះបរមរាជវាំងខ្មែរ ។ ទាក់ទងនឹងពេលវេលានៃការចូលឆ្នាំនេះ មានរឿងបូរាណមួយនិទានថា ***កបិលមហាព្រហ្ម*** ភ្នាល់ចាញ់ ***ធម្មបាលកុមារ*** ជាមនុស្សលោកអំពី ***សិរីបីប្រការ*** គឺពេលព្រឹកយកទឹកលុបមុខ ពេលថ្ងៃត្រង់យកទឹកលាកទ្រូង និងពេលល្ងាចរៀបចូលដំណេកយកទឹកលាងជើង ។ នាងទេពធីតាទាំង៧នាក់ជាបុត្រីព្រហ្ម បានផ្លាស់វេនគ្នាក្នុងមួយឆ្នាំម្តង រាល់១២ឆ្នាំយកព្រះសិរ គឺក្បាលព្រហ្មជាបិតាខ្លួន ពីភ្នំកៃលាស ហែប្រទក្សិណភ្នំព្រះសុមេរុ ដោយមានព្រះទេពនិករជួយហែហមផង រួចទើបយកទៅតម្កល់ទុកនៅភ្នំកៃលាសវិញ ។ នាងទេពធីតាជាអ្នកនាំផ្លូវជង្ហែក្បួននេះ មានអនុភាពសាយភាយចាប់តាំងពីថ្ងៃចូលឆ្នាំទៅអស់រយៈពេលមួយឆ្នាំគត់ ហើយមហាសង្រ្កាន្តក៏ចេញប្រកាសប្រាប់នូវគ្រោះកាចគ្រោះជាក្នុង១ឆ្នាំនោះ ។ សេចក្តីតំណាលនោះបានប្រកាសប្រាប់ថា ត្រូវឲ្យអស់មនុស្សផងទាំងឡាយខំធ្វើទាន រក្សាសីល ចំរើនមេត្តាភាវនាក្នុងឆ្នាំថ្មីនេះ នឹងបានសេចក្តីសុខក្សេមក្សាន្តអាយុយឺនយូរ ហើយទេវតានឹងជួយថែរក្សា ។ ទោះបីរឿងរ៉ាវនេះមិនមានក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ប៉ុន្តែពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរបំពេញបុណ្យកុសលជាពុទ្ធសាសនា ។

ពាក្យថា ***សង្រ្កាន្ត*** ឬ ***សង្រ្កាន្តិ*** ប្រែថា ដំណើរឃ្លាតចាកទី ការឈានចូលដល់ ដំណើរដែលព្រះអាទិត្យចរចូលដល់ទីជួបមួយជុំនៃរាសីចក្រ គឺដំណើរដែលដើមនិងចុងនៃរាសីចក្រជួបគ្នាពេញគ្រប់១ឆ្នាំ បានដល់ការដាច់ឆ្នាំចាស់ផ្លាស់ចូលឆ្នាំថ្មីនេះឯង ។ ដូច្នេះការកំណត់ចូលឆ្នាំខ្មែរនេះ គឺកំណត់ដោយសុរិយគតិ គឺតាមដំណើរព្រះអាទិត្យ ។ មានន័យសេចក្តីថា ក្នុង១ឆ្នាំព្រះអាទិត្យធ្វើដំណើរបានមួយជុំ គឺឃ្លាតចាកពីចំណុចមួយ ហើយមកជួបចំណុចដដែលនោះវិញ ស្របនឹងវិទ្យាសាស្រ្តថា ផែនដីវិលជុំវិញព្រះអាទិត្យបានមួយជុំក្នុង១ឆ្នាំ ។ ការចូលឆ្នាំនេះកំណត់បីថ្ងៃគឺ ថ្ងៃចូល ថ្ងៃកណ្តាល និងថ្ងៃឡើងស័ក្តិ ។

តាមប្រពៃណី មុនថ្ងៃចូលឆ្នាំ ជនជាតិខ្មែរបានរៀបចំប្រដាប់ប្រដាសំរាប់ធ្វើបុណ្យ និងសំរាប់ប្រើប្រាស់ ព្រមទាំងសំរាប់ទទួលទានទុកជាស្រេច ព្រោះក្នុងអំឡុងពេលបីថ្ងៃនោះ គេបញ្ឈប់ការងារទាំងអស់ សូម្បីអុស ទឹក អង្ករ ក៏គេបំរុងទុកឲ្យហើយដែរ ។ ក្នុងឱកាសចូលឆ្នាំថ្មីនោះ រដ្ឋបានឲ្យឈប់ធ្វើការចំនួនបីថ្ងៃ ដូច្នេះទាំងអ្នករដ្ឋការ ទាំងប្រជាពលរដ្ឋ បានកាត់ទៅជួបជុំឪពុកម្តាយ បងប្អូន នៅភូមិកំណើតរៀងៗខ្លួន ដោយនាំយកទៅជាមួយខ្លួននូវវត្ថុសំរាប់ធ្វើបុណ្យ និងសំលៀកបំពាក់ នំចំណី សំរាប់ប្រគេនព្រះសង្ឃ និងជូនឪពុកម្តាយខ្លួន ។ ពេលល្ងាចនៃថ្ងៃបុណ្យនេះ គេនាំគ្នាទៅវត្តស្តាប់ព្រះសង្ឃចំរើនព្រះបរិត្ត និងស្តាប់ព្រះសង្ឃសំដែងធម្មទេសនា ពេលថ្ងៃគេរាប់បាត្រ វេរចង្ហាន់ប្រគេនព្រះសង្ឃ បង្សុកូល ឧទ្ទិសកុសលដល់អ្នកដែលចែកស្ថានទៅ ។

ក្នុងថ្ងៃចូលឆ្នាំនោះ មានពិធីពូនភ្នំខ្សាច់ មានកន្លែងខ្លះយកស្រូវឬអង្ករពូនជំនួសខ្សាច់ ។ គេពូនធ្វើជាភ្នំធំមួយនៅចំកណ្តាល ឯភ្នំតូចបួនទៀតនៅសងខាង មានធ្វើរាជវតិព័ទ្ធជុំវិញ នៅជើងភ្នំមានដោតទង់ក្រដាសពណ៌ ទៀន ធូប ផ្កាភ្ញីផ្សេងៗ ។ មតិមួយយល់ថា ភ្នំធំកណ្តាលជាតំណាង ***ភ្នំសត្តបរិភណ្ឌ*** ដែលជាបរិវារភ្នំព្រះសុមេរុ ។ ការធ្វើភ្នំដូច្នេះ វាគ្មានប្រយោជន៍អ្វីសោះក្នុងការបង្កើតជាបុណ្យជាកុសល ដូច្នេះហើយបានជាមានមតិអ្នកប្រាជ្ញយល់ផ្សេងពីនេះថា ភ្នំធំនៅចំកណ្តាលជាតំណាងព្រះចូឡាមុនីចេតិយនៅស្ថានត្រៃត្រឹង្ស ដែលតម្កល់ទុកនូវព្រះកេសា (សក់) នៃព្រះពុទ្ធសមណគោត្តម ដែលទ្រង់បានកាត់ នៅពេលដែលព្រះអង្គនៅជាព្រះពោធិសត្វចេញសាងបព្វជាវិញទេ ។ មានមតិបន្ថែមទៀតថា ភ្នំធំកណ្តាលជាតំណាងព្រះសក្យមុនីចេតិយ ដែលបញ្ចុះព្រះសារីរិកធាតុនៃព្រះពុទ្ធ ឯភ្នំតូចបួនទៀតជាតមណាងចេតិយដែលបញ្ចុះអដ្ឋិធាតុរបស់ ***ព្រះសារីបុត្ត ព្រះមោគ្គល្លាន ព្រះអានន្ទ និងព្រះមហាកស្សបៈ*** ដែលជាសាវ័កដ៏សំខាន់របស់ព្រះអង្គ ។ យោបល់ខាងក្រោយនេះ ឃើញថាមានន័យល្អសំរាប់បង្កើតជាបុណ្យជាកុសល គឺការធ្វើភ្នំជានិមិត្តរូបនៃចេតិយដែលបញ្ចុះព្រះសារីរិកធាតុនៃព្រះពុទ្ធ ដែលសាវ័ករបស់ព្រះអង្គដែលជាព្រះអរហន្តមានគុណធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់កំចាត់អំពើបាបអស់ហើយ ។ មួយទៀត ជំនឿរបស់មហាជនខ្មែរថា គ្រាប់ខ្សាច់មួយគ្រាប់ៗដែលចាក់ពូនភ្នំនោះ អាចផ្តល់អានិសង្ស ដល់អ្នកដែលពូន ឲ្យបានរួចរំដោះចាកបាបគ្រោះ ឬកម្មពៀរទៀតផង ។ ពុទ្ធសាសនាពោលថា បានគ្រោះបានត្រូវរំដោះដោយសារបុគ្គលឈប់សាងអំពើបាប ។

ក្រៅពីពិធីពូនភ្នំខ្សាច់ មានពិធីស្រង់ព្រះ គឺគេយកទឹកទៅស្រោច ឬទៅលាស់នៅលើព្រះពុទ្ធរូប ។ ពិធីនេះក៏ជាកុសល ព្រោះជាមួយការស្រង់ព្រះពុទ្ធរូប ពុទ្ធបរិស័ទ ***នឹកដល់គុណធម៌ព្រះពុទ្ធ*** មានព្រះនាមថា ***អរហំ*** ប្រែថាព្រះអង្គឆ្ងាយចាកសឹកសត្រូវ ពោលគឺកិលេសជាដើម រមែងធ្វើចិត្តឲ្យជ្រះថ្លាស្ងប់ផ្លូវចិត្តមួយខណៈ ដែលជាហេតុនៃសេចក្តីសុខ ។ មិនត្រឹមតែស្រង់ទឹកព្រះពុទ្ធរូបទេ កន្លែងខ្លះមានស្រង់ទឹកប្រគេនព្រះសង្ឃ រហូតដូតទឹកឲ្យមាតាបិតានិងចាស់ទុំ ដែលមានគុណធម៌ មានសីលគុណទៀតផង ។

បុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ មានខ្លឹមសារពិសេសរបស់ខ្លួន គឺការពិចារណានូវដំណើរជីវិត ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងរយៈពេល១ឆ្នាំ

ទុកជាមេរៀនសំរាប់ឆ្នាំថ្មី ក្នុងការរៀបចំផែនការជីវិតទៅមុខទៀត ឲ្យបានល្អជាងឆ្នាំចាស់ លះអំពើអាក្រក់ក្នុងឆ្នាំចាស់ សាងអំពើល្អក្នុងឆ្នាំថ្មី ។ នៅសម័យពុទ្ធកាល មានរឿងប្រេតជាញាតិរបស់ **ព្រះបាទពិម្ពិសារ** ដំណាលយ៉ាងសង្ខេបថា នៅពេលដែលព្រះបាទពិម្ពិសារបាននិមន្តព្រះភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានមកទទួលចង្ហាន់ ។ ព្រះបាទពិម្ពិសារពុំបានតាំងចិត្តឧទ្ទិសកុសល ដល់ពួកប្រេតដែលជាញាតិរបស់ព្រះអង្គ ពួកប្រេតទាំងនោះបានបន្លឺសម្លេងយំស្រែកជុំវិញព្រះរាជវាំងជាសញ្ញាទាមទារបុណ្យកុសល ដើម្បីឲ្យបានអាហារបរិភោគ ។ ដោយទូលសួរព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់បានជ្រាបរឿងនេះហើយ ទើបព្រះអង្គប្រញាប់ប្រញាល់ធ្វើបុណ្យជាលើកទី២ ហើយតាំងចិត្តឧទ្ទិសកុសលដល់ពួកប្រេតជាញាតិ ។ ចាប់ពីពេលនោះមក សម្លេងស្រែកក៏ស្ងាត់បាត់ទៅ ជាកស្តុតាងបញ្ជាក់ថា ពួកប្រេតជាញាតិបានទទួលផលបុណ្យនោះហើយ ។ រឿងនេះស្របនឹងរឿងក្នុងតិរោកុឌ្ឌសូត្របានចែងថា មានពួកប្រេតវិស័យខ្លះអត់ឃ្លាន រង់ចាំទទួលផលបុណ្យដែលញាតិមិត្តឧទ្ទិសឲ្យដល់ខ្លួន ។

ន័យសង្ខេបនៃបុណ្យចូលឆ្នាំខ្មែរ

១- ពិចារណាឲ្យកើតធម្មសង្វេគថា ពេលវេលាកន្លងទៅមួយឆ្នាំ អាយុរបស់គេអស់មួយឆ្នាំដែរ ដូច្នេះពុំគួរប្រមាទក្នុងជីវិត ដែលចេះតែអស់ទៅសូន្យទៅនោះឡើយ ។

២- នាំឲ្យមានស្មារតីពិចារណាថា តើឆ្នាំចាស់កន្លងផុតទៅ ខ្លួនគេបានធ្វើអ្វីខ្លះ ? ដោយទុកឆ្នាំចាស់ជាមេរៀន រៀបចំផែនការជីវិតទៅមុខទៀតឲ្យល្អជាងឆ្នាំចាស់ ។

៣- បើមានទាស់ទែងខ្វែងគំនិតគ្នាក្នុងឆ្នាំចាស់កន្លងផុតទៅ លុះដល់ឆ្នាំថ្មីនេះ គេជានានឹងគ្នាវិញ ឈប់ប្រកួតប្រកាន់គ្នា ហើយស្រឡាញ់រាប់អានគ្នាដូចដើមវិញ ។

៤- ក្រៅអំពីបំពេញបុណ្យកុសលចំពោះព្រះសង្ឃ គេនាំគ្នាទិញសំលៀកបំពាក់ ម្ហូបចំណី ជូនមាតាបិតាដែលជាអ្នកមានគុណ ។

៥- គេផ្សាយបុណ្យ ផ្សាយកុសល ជូនដល់មាតាបិតា ញាតិកា មិត្តសំឡាញ់ និងសព្វសត្វទាំងអស់ដែលចែកស្ថានទៅ

៦- គេដាក់ទានដល់អ្នកក្រីក្រ លំបាកតោកយ៉ាក កំព្រាអនាថា ឥតទីពឹង ដោយទឹកចិត្តអាណិតអាសូរ ។

៧- សូម្បីសត្វតិរច្ឆាន មានគោក្របីជាដើម ដែលតែងតែប្រើវា ក៏គេឈប់ប្រើវាក្នុងរវាងបីថ្ងៃ ហើយពោលសុំខមា-ទោសនឹងសត្វទាំងនោះទៀតផង កុំឲ្យមានកម្មពៀរទៅអនាគត នៅពេលដែលខ្លួនប្រើធ្វើបាបវា ។

៨- ពុំមែនសូមខមាទោសចំពោះតែសត្វដែលមានវិញ្ញាណទេ សូម្បីធម្មជាតិដែលគ្មានចិត្ត គ្មានវិញ្ញាណ ក៏បុព្វបុរសខ្មែរសម័យដើម សូមខមាទោសផងដែរ ដូចជាយកទឹកទៅប្រោះចលើដី ហើយពោលសូមខមាទោសថា សូមកុំឲ្យខ្ញុំមានកម្មពៀរ ព្រោះខ្ញុំបានបន្ទោរបង់មូត្រលាមកពីលើ ។

៩- ក្រៅពីកម្មវិធីសាសនា គេមានលេងកំសាន្តដោយល្បែងផ្សេងៗ ដែលជាល្បែងឥតទោស ជាល្បែងហាត់ប្រាណ ជាល្បែងដែលនាំឲ្យចិត្តរីករាយ បង្កើតជាចំណងសាមគ្គីភាព ដូចជាល្បែងបោះឈូង ទាញព្រ័ត្រជាដើម ។៚

*　　　*

*